

Siyasi gerginliğin had safhada hissedildiği, kutuplaşmanın keskin olduğu bir Türkiye. Nüfuzlu bir ailenin üniversite çağındaki oğlu İrfan, aşkın dönüştürücü gücüne kapılarak bilmediği sulara yelken açar. Kendisini ispat etmek için çıktığı yolda Ankara, Akçakoca, İstanbul üçgeninde sürüklenen İrfan'ın cüretkârlığının bir sınırı yoktur. Bu iç burkan hikâyeyi kaleme aldığı ilk romanı 'Zan'ı Hasan Gören ile konuştuk.

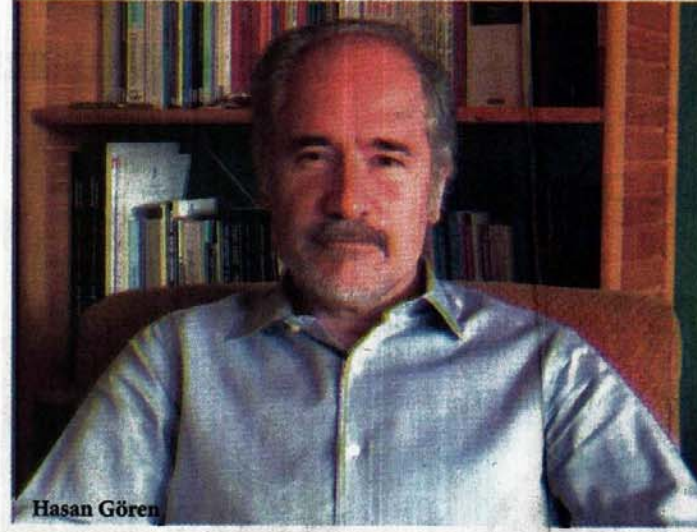
» 'Zan' ilk romanınız ama daha önce yazdığınız başka bir roman, öykü ya da şiir var mı? Edebiyata ilginiz nasıl başladı?

Edebiyata ilginin ilk tohumlarının daha doğduğum gün, o zamanlar on iki on üç yaşlarında olan abilerimin bana armağan olarak iki Agatha Christie romanı almalarıyla atıldığını söylersen, şanslı bir ortamda yetiştiğim anlaşılacaktır. Tüm yaşamım boyunca **kitaplarım** hep en değerli varlıklarım arasında oldu. Bir süredir de, neredeyse yarım yüzyıllık bir okur birikimiyle yazmaya başladım. Çeşitli konulardaki denemelerimi bir kenara koyacak olursam, 'Zan' dışında henüz yayımlanmamış iki roman bir de öykü dosyam var. Şiire ise hep bir okur mesafesinde kalacak gibiyim.

» Roman günümüzde oldukça çeşitlendi ve her roman çeşidinin kendine özel okuru var. Siz bu anlamda kendinizi nerede görüyorsunuz? Mesela aşk romanı, polisiye, fantastik ya da tarihi roman çeşitleri arasında roman yazım tarzınızı nereye koyarsınız?

Romanlarımı belli bir türden yola çıkarak yazmaya başladığımı söyleyemem. Ama yazma eyleminin içerdiği macera duygusundan güç alarak, öncelikle yaşamın gerçekliğine aykırı düşmeyecek karakterlerle merak duygusunu tetikleyen olay örgüleri oluşturup, bir de bunları farklı türlerin tatlılarıyla karıştırıyorsam kendimi başarılı sayarım. Bugüne kadar yazdıklarımın içinde siyaset, tarih, felsefe, psikoloji ya da gerilim türlerinden unsurlar, roman karakterlerinin maceralarına eşlik

Umut tüm çabaların temelinde bulunur

etti. Kendi yazma sürecimi renklendiren bu çeşitliliğin, okur tarafından da benimseneceğini umuyorum.

» Türk edebiyatında benimseyip sevdiğiniz romancılar kimler? Sevdiğiniz yazarların dilini mi önemsersiniz yoksa ilginizi çeken konular mı var?

Kendi yazım tarzımın bir türe yakın olmayışının ardında, kim bilir belki de okuyup sevdiğim yazarların bir-birine pek yakın olmayışı var. Aslına bakarsanız, bolca roman okuduğum gençlik yıllarımda elime kalem alıp roman yazmayı hiç hayal etmemiştim. Bu yüzden, bir kitabıyla yetinmeye pesine düştüğüm yazarlardan benimsemeye varacak bir etkilenmem olduğunu söyleyemem. Buna karşın yaşamımın farklı dönemlerine denk düşen kimi isimler, yalnız beğenimi değil yaşam karşısındaki tavrımı ve kararlarımı da etkilemişlerdir. Aziz Nesin okumaya başladığımda daha ilkokuldaydım. Yaşam ilerledikçe Adalet Ağaoglu, **Yaşar Kemal**, Vedat Türkali, henüz kendisi genç bir yazarken Orhan Pamuk, sonra Oğuz

Atay, Atilla İlhan ilk anda sayabileceğim isimler. Bu yazarların dil tercihleri ile konu seçimleri, benim bir okur olarak kriterlerimin çeşitliliğini de gösteriyor olabilir.

» 'Zan' nasıl bir süreçte yazıldı? Romanın oluşumu nasıl oldu?

'Zan' ortaya çıkaran ilk düşünce, deniz kenarındaki evinde emeklilik günlerini geçiren yalnız bir adamın geçmişini anımsayışındaki hüznüdür. Işın gerçeği, hemen öncesinde bitirmekte olduğum başka bir romanın final sahnesi, 'Zan'daki karakterlere yaşam verdi. Ardından, sanki İrfan ete kemiğe bürünüp benimle yaşamaya başladı ve bana başından geçenleri dikte ettirdi. Henüz üzerinden fazla zaman geçmemesine rağmen, kurgulama ve yazma sürecinden çok romandaki ayrıntıları araştırma süreci geliyor aklıma. Olayların geçtiği dönemde daha beş yaşında olduğum için, romanda maddi bir hata olmasın diye kimi zaman arşivler kimi zaman da yakın çevrem tanıklıkları arasında epeyce iz sürdüm. Yaşlı bir santral

operatörüyle sohbet de, kırk beş yıl önce sinemalarda hangi filmlerin oynadığını araştırmak da son derece zevkli oldu. Bu açıdan bakınca 'Zan' bana sanki kendi kurguladığım değil de, dedektiflik yapıp ortaya çıkardığım bir olaymış gibi geliyor.

» Romanda atmosfer mi önemli yoksa güçlü karakterler mi? Bu bakımdan 'Zan' sizce hangi yönüyle dikkat çekiyor?

Gerek atmosfer gerekse de karakterler iyi bir romanın dayanakları. Bazı romanlarda biri diğerinin önüne geçse de, kendi yazdıklarım da bu iki unsuru birbirlerini güçlendiren, bu nedenle de ayrılmaları güç boyutlar olarak kurmaya çalışıyorum. Etkileyici bir atmosfer içinde gelişen olay örgüsü ve sahici karakterler, okurun zihninde de gerçekçi bir bütün oluşturuyor olmalı.

» Hikâyenizin geçtiği 1971 senesi siyasi istikrarsızlıklara ve kuvvetli çatışmalara sahne olsa da, karakterlerinizi birbirine bağlayan kuvvetli bir duygu var; her şeyin

Hasan Gören, **Yapı Kredi Yayınları**'ndan çıkan ilk romanı 'Zan'da sürükleyici bir dille kotardığı iç burkan bir hikâyeye anlatıyor. Atmosfer yaratmaktaki ustalığıyla dikkat çeken Gören ile 'Zan'ı konuştuk

daha iyi olacağı umudu. Bugün, böyle bir umudun varlığından söz edebilir miyiz?

Tabi yalnızca kendi adıma konuşabilirim ama böyle bir umudu beslemeseydim tek bir satır yazmazdım herhalde. Her şeyin daha iyi olacağı umudu ister bireysel ister toplumsal olsun bütün çabaların temelinde bulunuyor olmalı. Tabi bugünle kıyaslanınca yetmişlerin farkı, bu umudun tüm insanlık için besleniyor olmasıydı. Yine de ben, bütün toplumların tarihinde dönemsel gerilemeler olsa da ilerlemenin kaçınılmaz olduğunu söyleyen bir dünya görüşüne, en az gençliğimde olduğum kadar yakın hissediyorum kendimi.

» Romanınızın sonunda karakterleriniz birbirleriyle bağları koptuktan uzun yıllar sonra bir araya geliyorlar. Sizce romandaki 'delikanlılar' yaşları kemale ermiş, olgunlaşmış hallerini beğenirler mi?

Açıkçası, karakterlere dair bütün sözlerimi romanda söylediğim için, fazladan yapacağım herhangi bir çıkarımın da okurların yapacaklarından daha doğru olamayacağını düşünüyorum. Bununla birlikte, daha genel hatlarıyla çizdiğim Fuat'ın gençken gelecekteki halini acımasızca eleştireceğini, yaşlandığında ise geçmişini naif bulacağını öngörmek zor değil. Kendi değişimini zamana yaymışa benzeyen İrfan için ise bu kadar rahat konuşamıyorum. Belki de karakterinin, romanda yer almayacağı için üzerinde düşünmediğim, o yüzden de bilmediğim başka tarafları vardır.